

Müdrük rəhbər, dahi şəxsiyyət

Xalqların və millətlərin taleyində, formalaşmasında, dünyadakı yerinin müəyyənləşdirilməsində tarixi şəxsiyyətlərin, böyük siyasətçilərin və dövlət başçılarının müstəsna rolu danılmazdır. Bəşəriyyət nadir hallarda elə dühalar da yetişdirir ki, onlar özləri bütöv bir salnamə, tarix yaradır, həm ölkə daxilində, həm də regionda və dünyada cərəyan edən prosesləri dövlətin və xalqın maraqlarının təmin olunmasına yönəltməyi, başlıcası isə tarixin təkərini nizamlamağı bacarırlar. ABŞ tarixində C.Vaşinqton və A.Linkoln, Fransada Şarl de Qoll, İngiltərədə U.Çörçill, Türkiyədə Mustafa Kamal Atatürk, Azərbaycanda Heydər Əliyev məhz belə tarixi yaradan, bəşəriyyətin nadir dahi şəxsiyyətlərindəndir. Bu böyük tarixi şəxsiyyətlərin hər biri ölkəsinin ən dar, çətin məqamlarında siyasət meydanına atılmış, xalqının başının üstünə almış bütün bəlalardan hifz edərək qorumuş, öz həyatlarının mənasını yalnız millətində xidmətdə görmüşlər.

Nə vaxtsa gələcək nəsillər bizə məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin müasiri olduğumuza görə qibtdə edəcəklər. Yalnız bu səbəbdən ki, müdrük xalqımızın ötən əsrdə yetirdiyi bu böyük şəxsiyyətin müasiri olmaq, onun vətən, xalq naminə cəhanşümul fəaliyyətinin hər bir mərhələsini izləmək, əslində, Azərbaycanın son yarım əsrlik tarixinin bələdçisi olmaq deməkdir. Bu tarixə boylandıqca bir həqiqəti bütün varlığımızla dərk edirik, Heydər Əliyev dühasının milli dövlətçilik qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərini daha aydın görürük. Ulu öndər Heydər Əliyev çağdaş tariximizə təkə milli müstəqillik ideyasını praktik olaraq gerçəkləşdirmiş lider kimi deyil, həm də yaratdığı dövləti böyük əzmlə hər cür qəsdlərdən qoruyan, möhkəmliyini, dayanıqlığını təmin edən, onun hərtərəfli inkişafı üçün iqtisadi, siyasi, hüquqi zəmin hazırlayan böyük strateq, müdrük rəhbər kimi əbədiyaşarlıq qazanıb.

Tarixə öz möhürünü vurmuş bir çox böyük liderlər kimi, ümummilli lider Heydər Əliyevin də siyasətdə və dövlət idarçılığında qazandığı nailiyyətlər ilk növbədə xalqın səmimi dəstəyinə, ictimai inam amilinə söykənir. Ulu öndər qarşıya qoyduğu ali məqsədlərə doğru irəliləyərkən təkə daxili inamına, iti fəhminə, yüksək intellektinə və parlaq zəkasına deyil, həm də ictimai etimada əsaslanıb, ən böyük dəstəyi xalqdan alıb.

Müstəqil və qüdrətli dövlət qurmaq xoşbəxtliyi yalnız güclü şəxsiyyət, qüdrətli lider yetişdirmiş xalqlara nəsib olur. Bu, tarixin sınağından çıxmış gerçəklikdir. Xalqı vahid milli ideya ətrafında birləşdirməyi bacaran lider onu öz müqəddəs arzularına qovuşdurmağa qadirdir. Heydər Əliyev məhz belə bir nadir şəxsiyyət və alternativsiz milli lider kimi XX əsrin sonlarında Azərbaycanı başının üstünə almış bütün bəlalardan qorudu, onun suverenliyini saxlaya bildi. Həmin dövrdə Azərbaycanın bir dövlət kimi mövcudluğu şübhə altına düşmüşdü. Ölkədə kaos, özbaşnalıq, anarxiya hökm sürürdü, siyasi və iqtisadi böhran dərinləşmişdi. Dərin böhranı aradan qaldıra biləcək yeganə qüvvə isə yalnız Heydər Əliyev şəxsiyyəti ola bilərdi. Ölkəni görünməmiş bəlalardan xilas etmək üçün lazım olan enerji, müdrüklük və uzaqgörənlik yalnız bu nadir insanda vardı.

Xalqın çağırışına heç vaxt biganə qalmayan ulu öndərimiz 1993-cü il iyunun 9-da Naxçıvandan respublika paytaxtına gəldi və iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sessiyasında Ali Sovetin sədri seçildi.

Heydər Əliyev fenomeni dünyanın tanımış siyasətçi və tarixçilərinin, filosoflarının geniş tədqiqat mövzusu və onlar belə bir məntiqi sualın araşdırılmasına

çalışıblar ki, görəsən ulu Tanrı Heydər Əliyevi Azərbaycana bəxş etməsəydi, bu xalqın taleyi necə olardı? Bu sualın cavabı Türkiyənin sabiq prezidenti Süleyman Dəmirəlin ifadələrində öz əksini kifayət qədər tapıb: "Çörçill ingilis millətinə 40 il xidmət etdi, ancaq bu, xidmətin sonunda, 1940-cı ildə lazım oldu. O zaman Çörçillin edəcəyi xidməti göstərəcək ikinci adam yox idi. Bəşər tarixində insanlar hər zaman millətində xidmət edir, ancaq bəzən lazım olurlar. Ruzveltin 1942-ci ildə, de Qollun 1958-ci ildə, Adenauerin 1946-cı ildə lazım olduğu kimi... Heydər Əliyev Azərbaycan millətində çox xidmət etmişdir, amma 1993-cü ildə lazım idi. Onun gördüyü işi görəcək heç kim yox idi. Yaxşı ki, o vardı!".

Uzun illər ulu öndərimiz Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi misilsiz işlərin canlı şahidi olmuş bir insan kimi bu fikirləri təkmilləşdirərək və dəqiqləşdirərək demək istəyirəm ki, Heydər Əliyev yalnız 1993-cü ildə deyil, ondan əvvəlki və sonrakı bütün dövrlərdə—Dövlət Təhlükəsizliyi orqanlarında işlədiyi 40-60-cı illərdə də, Azərbaycana birinci dəfə rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə də, Moskvada çalışdığı müddətdə də, xalqımızın qəddar düşməni M.Qorbaçovun göstərişi ilə SSRİ rəhbərliyindən xaincəsinə uzaqlaşdırıldığı və ciddi təzyiqlərə məruz qaldığı o ağır-acılı günlərdə də, 88-93-cü illərin təlatümlü hadisələrində də, Naxçıvandakı fəaliyyəti illərində də, Azərbaycanın öz müstəqilliyini möhkəmləndirdiyi və ölkəmizin dinamik inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduqcu vaxtlarda da bir sözlə, həyatının son 60 ilinin hər saatında, hər anında millətimizə, sözün həqiqi mənasında, lazım olub. Heydər Əliyevi bəşəriyyətin digər dahi şəxsiyyətlərindən fərqləndirən, onu xalqımızın bir neçə nəslinin sevimlisinə, inam və ümid yerinə çevirən, millətimizin qəlbində müqəddəslik zirvəsinə ucaldan məhz bu fəvqəlbəşər insanın xalqı üçün gördüyü işlər və həmişə xalqına lazım olmasıdır.

Azərbaycanın çoxəsrlik dövlətçilik tarixində özünün müstəsna əhəmiyyəti, sanbalı, xalqımızın nəinki bu gün, həm də gələcək taleyinin müəyyənləşdirilməsi baxımından Heydər Əliyev epoxası bənzərsizdir. Bu epoxanın hər bir mərhələsi müasir tariximizin bütöv bir salnaməsinə təşkil edir ki, onun da hər bir səhifəsi, hər bir sətri ulu öndərimiz Heydər Əliyevin qüdrətli əlləri ilə yazılıb. Bu mərhələləri təhlil etməzdən öncə, belə bir vacib aspekti önə çəkmək vacibdir ki, Azərbaycanın və böyük türk dünyasının müdrük lideri Heydər Əliyevin fəaliyyəti öz əhəmiyyəti etibarilə ölkəmizin hüduqlarından çox-çox kənara çıxaraq öz zəngin mənə tutumu ilə bəşəri zirvəyə yüksəlib. Ulu öndərimiz zamanı qabaqlayan, onun fəvqündə dayanan elə dahi şəxsiyyətdir ki, o yalnız öz dövrü üçün yaşamayıb, yalnız öz dövrünün qayğıları ilə məşğul olmayıb. Azərbaycanı bəşəriyyətin beşiyi olan ölkələrdən biri, xalqımızı isə nadir bir irsin övladları adlandıran Heydər Əliyevin ən böyük xidmətlərindən biri də məhz Azərbaycanın tarixi keçmişini bərpa etməsi, milli-mənəvi irsimizin dəyərlərini özümüzə qaytarması, milli adət-ənənələrimizi yaşatmasıdır.

Bu gün Azərbaycan dinamik inkişaf edən, dünya birliyində layiqli yer tutan, müstəqil siyasət yürüdən bir dövlətdir. Təkə biz yox, bütün dünya bilir ki, "Əsrin müqaviləsi"nin və digər neft kontraktlarının, iqtisadi və strateji baxımdan misilsiz əhəmiyyətə malik neft kəmərinin reallaşması Heydər Əliyevin xidmətidir. 1994-cü ildə çoxlarına qeyri-mümkün kimi görünən layihələri yalnız ulu öndərimizin şəxsi nüfuzu, qətiyyəti, uzaqgörənliyi sayəsində reallaşdırmaq mümkün olub.

Məhz ümummilli liderimizin gərgin səyləri və yenilməz iradəsi nəticəsində

Azərbaycan bu gün dünya birliyi tərəfindən tükənməz təbii sərvətləri, iqtisadi imkanları ilə yanaşı, mədəni, elmi, intellektual, yaradıcı potensiala malik ölkə kimi qəbul olunur. İndi dünyanın qüdrətli dövlətləri regionla bağlı bir çox məsələlərin həllində ölkəmizin dəstəyinə arxalanır, onunla etibarlı tərəfdaş kimi hesablaşırlar.

Heydər Əliyev bütün mənalı ömrünü yalnız insanlığa xidmət göstərməyə sərf etmişdi. Bu böyük şəxsiyyət Azərbaycan xalqının təhlükəsiz yaşaması, azadlıq haqqını tapması uğrunda mübarizə aparmışdı. "Haqqı tapdanan insanların arxasında güclü dövlət durmalıdır, ədalət durmalıdır". Bu ideya və prinsiplər Heydər Əliyevin istər milli təhlükəsizlik orqanlarında, istər Sovet dövründəki siyasi fəaliyyətində, istərsə də müstəqil Azərbaycanın Prezidenti olduğu illərdə həyat devizi, amalı idi.

Ulu öndərimizin layiqli siyasi varisi, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev Heydər Əliyev siyasətini layiqincə davam etdirir. Çünki bu, yeganə düzgün siyasətdir. Bu siyasət ona gətirib çıxardı ki, Azərbaycan kaos, hərə-mərclik, vətəndaş müharibəsi vəziyyətindən quruculuq və tərəqqi, sülh və sabitlik mərhələsinə keçdi: "Mən ondan çox şey öyrənmişəm və onun təcrübəsini, məsələlərə baxışını öyrənməklə hələ çox şey əxz edəcəyəm. Hər hansı bir qərar qəbul etməzdən əvvəl düşünürəm ki, bu vəziyyətdə Heydər Əliyev necə hərəkət edərdi. Çalışırım ki, mənə inanan, mənə səs verən adamlar məndən razı qalsınlar. Prezident üçün ən yüksək mükafat onun ideyalarına inamdır, bunsuz işləmək çox çətinidir. Ona görə mən çalışacağam ki, Heydər Əliyevin bütün prinsipləri həyatda öz təcəssümünü tapmaqda davam etsin".

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş xarici və daxili siyasət kursumuzun dəyişməz olduğu, bu siyasətin yalnız milli maraqlar çərçivəsində aparıldığı göz qabağındadır. Hər bir azərbaycanlının prezidenti olacağını qətiyyətlə bildirən və ötən müddət ərzində sözünün, vədinin sahibi olduğunu əməli işi, genişmiqyaslı fəaliyyəti ilə bir daha sübut edən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevlə xalqımız yeni-yeni müvəffəqiyyətlərə, uğurlara nail olacaqdır.

Tahir SÜLEYMANOV,
millət vəkili.